Gemeente Amsterdam

Participatieplan Oranjewerf

Colofon

Conceptversie 3.0 Participatieplan Oranjewerf
Augustus 2026
© Gemeente Amsterdam
Projectteam Oranjewerf
Ambtelijke opdrachtgever Grond en Ontwikkeling
Vastgesteld door het College van B&W op: xxxxxx

Inhoud

Inleiding 4
1. De opgave: Wat gaan we doen? 4
2. Waarom vragen wij u om mee te doen? 7
3. Hoe en wanneer kunt u meedoen? 8
3.1 Voorgeschiedenis 8
3.2 Uitgangspunten planvorming 8
3.3 Inloopbijeenkomst in verkenningsfase 9
3.4 Participatie in ontwerp- en uitvoeringsfase - vaststelling Investeringsnota en Wijziging Omgevingsplan 12
4. Wie kunnen er meedoen? 13
5. Wat staat al vast? 14
6. Wat gebeurt er met uw inbreng? Hoe houden we u op de hoogte? 15
7. Vooruitblik 16

Inleiding

De gemeente Amsterdam en Erfpachter onderzoeken de mogelijkheden voor de transformatie van de Oranjewerf naar een nieuwe gemengde stadsbuurt. Omdat deze ontwikkeling gevolgen kan hebben voor de omgeving, vinden wij het belangrijk om bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden vroegtijdig te betrekken.

In dit participatieplan staat beschreven hoe belanghebbenden tijdens de verschillende fasen van de planvorming worden geïnformeerd en betrokken en welke uitgangspunten daarbij gehanteerd worden. Het participatieplan gaat in op de context en de omgeving met raakvlakprojecten. En het participatieplan maakt inzichtelijk welke onderwerpen al vaststaan, waar nog ruimte is voor inbreng en op welke momenten participatie plaatsvindt voor verschillende doelgroepen en hoe hierover wordt terug gekoppeld. Dit voorliggende participatieplan is een bijlage van de nog vast te stellen Principenota Oranjewerf.

Omdat er in deze fase nog veel verkend en onderzocht wordt, is het ook nog niet duidelijk op welk niveau en op welke deelonderwerpen er in de hiernavolgende fase geparticipeerd kan worden. Wat we wel weten is dat er bij het opstellen van het stedenbouwkundig plan, ruimte wordt gemaakt om mee te doen. De ruimte voor participatie die er dan is en de mate van invloed van belanghebbenden wordt per onderwerp op een later moment gespecificeerd, vastgelegd en gecommuniceerd in een participatieplan. De Oranjewerf is bij vaststelling van de principenota een grootstedelijk project en de verantwoordelijkheid voor het vaststellen van het participatieplan ligt bij het college van B&W.

1. De opgave: Wat gaan we doen?

Scheepswerf Oranjewerf wordt een gemengde stadswijk

De Oranjewerf is een sinds 1953 in gebruik zijnde scheepswerf gelegen in het oostelijke deel van Amsterdam Noord en aan de Noordelijke IJ-oever, omringd door water en groen. De gemeente is eigenaar van deze gronden en in 2021 zijn de erfpachtrechten van deze locatie aangekocht door erfpachter. De werf wordt gebruikt door Damen Shiprepair Oranjewerf voor scheepsreparaties en zij heeft een huurcontract met erfpachter tot ten minste begin 2030. Op het voorblad van dit participatieplan is een luchtfoto opgenomen waarop rechts de Oranjewerf is te zien en ten westen hiervan het Gembo-terrein.

Om deze transformatie van scheepswerf naar een woon-werkgebied te kunnen realiseren, moet er nog veel gebeuren. Zo zal de bestemming gewijzigd worden van bedrijventerrein naar gemengd gebied waar gewoond en gewerkt kan worden. De herontwikkeling wordt juridisch planologisch geregeld in een wijziging van het omgevingsplan. Hieraan voorafgaand wordt er een Stedenbouwkundig Plan opgesteld waarin het ontwerp met de ruimtelijke inrichting van het gebied wordt beschreven. Dit plan geeft aan hoe de ruimte wordt verdeeld en gebruikt, bijvoorbeeld voor woningen, bedrijven, voorzieningen, wegen, groen en andere functies. Het vormt een belangrijke basis voor de ontwikkeling van een gebied en biedt richtlijnen voor toekomstige bouw- en inrichtingsprojecten op het terrein.

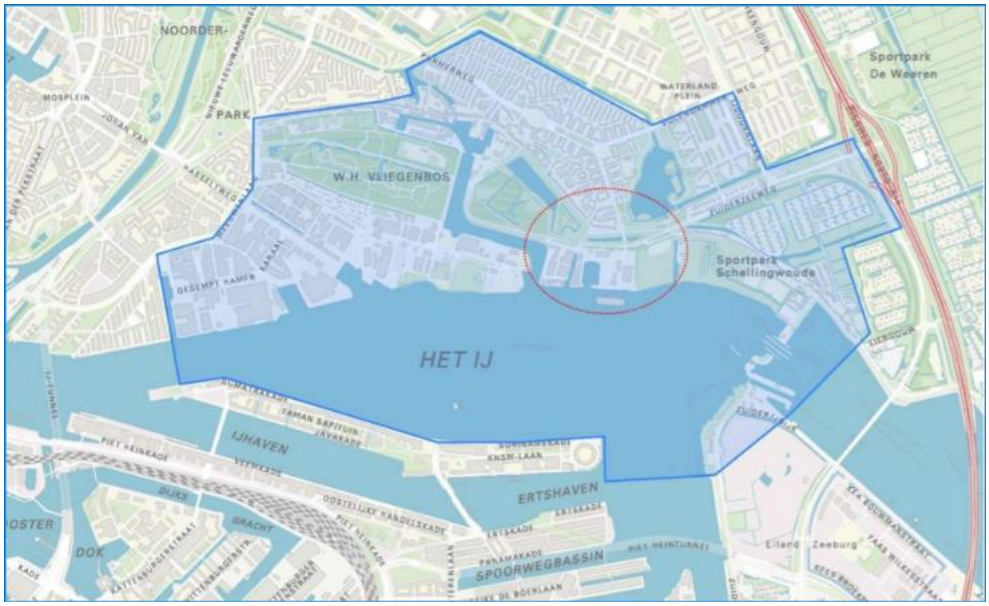

Locatie Oranjewerf in Amsterdam Noord, uitgezoomd

Context en omgeving

De Oranjewerf maakt onderdeel uit van een groter gebied waarin meerdere ontwikkelingen plaatsvinden. Deze projecten vormen belangrijke context voor de planvorming, maar maken geen onderdeel uit van de besluitvorming over de Oranjewerf zelf. Waar relevant worden raakvlakken onderzocht en afgestemd. De gemeente heeft vanaf 2026 capaciteit ter beschikking gesteld om de planvorming voor de toekomstige ontwikkeling op te starten. De huidige planning gaat uit van ontwikkeling vanaf op zijn vroegst 2030. Het project volgt de fases volgens het zogeheten Plaberum-proces (Plan- en besluitvormingsproces ruimtelijke maatregelen). Dit is een proces dat de gemeente Amsterdam gebruikt om ruimtelijke projecten, zoals bouw- en infrastructuurprojecten, te plannen, te begroten en te coördineren. Het proces is opgedeeld in verschillende fasen, zoals de verkenningsfase, ontwerpfase, uitvoeringsfase en beheerfase. Elke fase heeft specifieke doelen en besluitvormingsmomenten.

Het project bevindt zich op dit moment in de verkenningsfase, waarin een Principenota wordt opgesteld. Met het vaststellen van de Principenota wordt door het college van B&W bestuurlijk de beoogde koers vastgelegd en de verkenningsfase afgesloten. Daarnaast worden middelen en capaciteit vrijgemaakt om het vervolgtraject in te gaan. Na de verkenningsfase volgt de ontwerpfase, waarin een stedenbouwkundig plan wordt opgesteld. Dit participatieplan is van toepassing op de Plaberum fases die dit project zal volgen; de verkenningsfase, de ontwerpfase en de uitvoeringsfase. In de verkenningsfase is de ruimte voor participatie vrij beperkt en gaat het vooral om het informeren van belanghebbenden over de stand van zaken. Na vaststelling van de Principenota start de ontwerpfase. Dit zal een veel creatiever traject worden met meer participatieruimte. Hiervoor wordt een apart participatieplan opgesteld waarin staat omschreven hoe en wanneer belanghebbenden tijdens de ontwerpfase mee kunnen doen. We gaan de komende periode nog in gesprek met vertegenwoordigers en belanghebbenden om input op te halen hoe de omgeving betrokken wil worden in de ontwerpfase. Verderop in dit plan lichten we dit nader toe.

We beginnen in dit project niet bij nul: eerder is er door de erfpachter al gesproken met de omgeving, toen was de gemeente alleen als toehoorder aanwezig. Natuurlijk hopen we zoveel mogelijk van de

inbreng uit de eerdere gesprekken te kunnen gebruiken nu het formele participatietraject is opgestart. Daarbij willen gemeente en erfpachter beter begrijpen welke onderliggende zorgen en belangen schuilgaan achter de eerder geuite bezwaren. Dit helpt om in de vervolgfase niet alleen naar standpunten te kijken, maar ook naar mogelijke oplossingen en afwegingen die aansluiten bij de belangen van de omgeving.

Projectgebied en studiegebied Oranjewerf

Er wordt onderscheid gemaakt tussen projectgebied en studiegebied. Het projectgebied betreft het gebied waar ontwikkelingen en bijbehorende aanpassingen op dit moment worden voorzien. Het studiegebied betreft het gebied waar mogelijke raakvlakken met de ontwikkeling zich bevinden (zie onderstaande afbeelding)

Weergave project- en studiegebied

Studiegebied Oranjewerf

Aan de zuidzijde ligt het IJ met insteekhavens en kanalen. Direct ten westen van het projectgebied ligt het Gembo-terrein, een nog functionerend gemengd bedrijventerrein. Tussen het Gembo-terrein en het nog westelijker gelegen terrein van Ketjen bevindt zich het Zijkanaal K. Aan de noordzijde grenst het projectgebied aan de overgang tussen de Nieuwendammerdijk en de Schellingwouderdijk met daarachter de woonwijk Tuindorp Nieuwendam. Aan de noordwestzijde van de Oranjewerf liggen het Vliegenbos en het Rietland en aan de oost- en noordoostzijde het Schellingwouderpark en de Schellingwouderbreek. Dit zijn ruig ingerichte groengebieden en vormen samen een groene scheg van landelijk Noord de stad in. Een groot deel van de omgeving is aangewezen als Hoofdgroenstructuur.

Raakvlakontwikkelingen
Rondom het projectgebied Oranjewerf zijn verschillende plannen voor gebiedsontwikkeling gaande.

- **Hamerkwartier:** Het gebied transformeert van een creatief werkgebied naar een levendige wijk met woningen (30% sociale huur, 40% middel dure huur, 30% dure huur/koop), bedrijven, scholen, maatschappelijke voorzieningen en een park langs het IJ.
- **Oostbrug:** Een nieuwe fiets- en voetgangersbrug over het IJ verbindt het Hamerkwartier met het Azartplein en vervangt pont F6. Het project is in de schetsontwerpfase en onderzoekt de impact op verkeersstromen.
- **Nieuwe fietsverbinding:** Er komt een fietsverbinding tussen de Schellingwouderdijk en het Vliegenbos om de Nieuwendammerdijk te ontlasten.
- **Sluisbuurt:** Op Zeeburgereiland worden 5.750 duurzame woningen gebouwd in een groene wijk aan het water.

Elk plan bevindt zich in een andere fase van het Plaberum. Sommige plannen zijn al vrij concreet, terwijl andere nog slechts ideeën zijn. Omdat al deze projecten elkaar raken, is goede afstemming belangrijk. Zo kunnen we de omgeving goed informeren, werkzaamheden beter op elkaar afstemmen en overlast zoveel mogelijk voorkomen. We zorgen voor afstemming en betrekken waar nodig effecten van deze ontwikkelingen in de planvorming voor de Oranjewerf? Waar nodig wordt de buurt hierover geïnformeerd.

2. Waarom vragen wij u om mee te doen?

We hechten grote waarde aan participatie bij de transformatie van de werf naar een nieuwe woon-werkwijk. In de eerste plaats om de plannen met uw inbreng te verrijken, of u nu direct aanwonende bent, een omwonende wat verderop, een naburige ondernemer, een woningzoekende die hier graag wil wonen – of een combinatie hiervan. We delen informatie over het project, zodat u inzicht krijgt in het onderwerp en de plannen. Daarbij maken we duidelijk wat dit voor u kan betekenen. Vervolgens gaan we met u en anderen in gesprek om te horen hoe u de plannen ervaart. Dat kan dus gaan om wensen en ideeën, maar ook om vragen of zorgen.

Doel van de participatie is dat de nieuwe buurt zo goed mogelijk aansluit bij de wensen van omwonenden en nieuwe bewoners. We zijn benieuwd naar uw suggesties. Uw kennis en ervaring als bewoner of gebruiker zijn voor ons waardevol en helpen om het proces en de plannen verder te ontwikkelen. Via het participatietraject willen we ook eventuele zorgen tijdig signaleren. In de verkenningsfase leggen we de belangen op tafel en in de volgende fase geven we deze belangen een plek in de uitwerking.

Mogelijke negatieve gevolgen van de planvorming lossen we natuurlijk het liefst op, of anders zoeken we naar verzachtende maatregelen. Door in gesprek te blijven en transparant te zijn over de afwegingen die we maken, werken we samen aan een project dat inspeelt op de behoefte aan nieuwe woon- en werkplekken en van waarde is voor de omgeving.

Gedurende alle fases van de projectontwikkeling zullen wij u vroegtijdig informeren over hoe u op de hoogte kunt blijven, waar u terecht kan met vragen en hoe u teruggekoppeld wordt over de uitkomsten na bijeenkomsten waarvoor u bent uitgenodigd. In de verkenningsfase vragen wij u vooral of u vragen en/of opmerkingen heeft over het project en/of onderwerpen in gedachten heeft die u belangrijk vindt en die van belang zijn om mee te nemen in het vervolgtraject, de ontwerpfase, waarin we een Stedenbouwkundig Plan zullen opstellen.

3. Hoe en wanneer kunt u meedoen?

In dit Participatieplan leest u op hoofdlijnen hoe en wanneer u kunt meedenken over de toekomstige ontwikkeling van de Oranjewerf en welke acties er worden ondernomen om belanghebbenden te betrekken bij uitwerking van de plannen. Het participatieplan is opgesteld in de verkenningsfase. In de volgende fase wordt er gewerkt aan een voorstel voor een participatieaanpak voor de ontwerpfase in samenwerking met erfpachter en belanghebbenden. Daarin staat hoe en waarover belanghebbenden kunnen meedoen tijdens het opstellen van het Stedenbouwkundig Plan. In welke vormen er geparticipeerd kan worden.

3.1 Voorgeschiedenis

In de aanloop naar dit formele traject is er al een consultatieproces geweest in 2023 en 2024. Erfpachter heeft destijds de belangen uit de buurt opgehaald. Onder begeleiding van De Wijde Blik en stedenbouwkundig bureau ORG is er gewerkt met werkbanken op de thema's: natuur, stedenbouw, mobiliteit, werken en voorzieningen. Hierbij zijn wensen, ideeën en zorgen van de buurt en de ontwikkelaar in beeld gebracht. Belanghebbenden die toen betrokken zijn waren buurtbewoners (woonachtig op het Gembo-terrein, aan de Nieuwendammerdijk en Schellingwouderdijk en in de Waterlandpleinbuurt), ondernemers, inwoners die zich veel inzetten voor Noord als geheel en enkele professionals. De gemeente is op de hoogte van deze resultaten waarvan de eindrapportage is gepubliceerd op de projectwebsite van e erfpachter: www.oranjewerf-amsterdam.nl.Onderwerpen en thema´s die toen ter sprake zijn gekomen zijn:

- Toename (verkeer)drukte,
- Mobiliteit en bereikbaarheid
- Behoud van waarden; wonen in verbinding met elkaar en met de natuur en het water,
- Groen, behoud park, recreatie en uitzicht,
- Woningen en voorzieningen
- Bouwdichtheid
- Beeldkwaliteit

De gemeente heeft destijds alleen meegeluisterd op de bijeenkomsten en kennisgenomen van wat is opgehaald. Dat is nu anders: met het vaststellen van de Principenota wordt de vervolgopdracht bestuurlijk afgegeven om de planvorming en participatie op te starten. We kijken daarbij ook naar wat er wel en niet gedaan kan worden met de eerdere uitkomsten van de consultatie van erfpachter en de Wijde Blik en/of participatie op dezelfde onderwerpen nodig is en deze onderwerpen en thema's nog steeds leven in de buurt.

3.2 Uitgangspunten planvorming

De volgende uitgangspunten zijn geformuleerd voor het betrekken van belanghebbenden in elke fase:

- We zijn transparant over processtappen en inhoud in elke fase van het project;
- We bepalen de ruimte voor participatie per onderwerp en communiceren daar helder over;
- We vinden het belangrijk dat mensen zich gezien en gehoord voelen, keuzes zullen worden onderbouwd;
- Er is oog voor 'de wijsheid van de minderheid': we kunnen het niet altijd over alles eens zijn, maar we zoeken met elkaar naar hoe we een besluit ook beter acceptabel kunnen maken voor degenen die tegen zijn.
- We blijven in verbinding met de omgeving en betrekken die daar waar mogelijk;
- Deelname aan participatie is laagdrempelig, toegankelijk en aantrekkelijk;
- We zijn herkenbaar als ontwikkelaar en gemeente.

Mate van invloed
De gemeente hanteert de volgende niveaus van invloed bij participatie waarbij een keuze wordt gemaakt tussen samenwerken, adviseren, reageren, informeren en luisteren, of een combinatie hiervan. Een korte toelichting op de niveaus van participatie die het project hanteert;

- Adviseren: Wij vragen u om actief mee te denken en advies te geven over onze plannen of keuzes. Wij nemen uw adviezen serieus en verwerken ze waar mogelijk, maar wij behouden de vrijheid om hiervan af te wijken.
- Reageren: Wij vragen u om te reageren op plannen of voorstellen die al grotendeels zijn uitgewerkt. Wij nemen uw reacties mee in onze afweging, maar wij houden de regie en nemen uiteindelijk zelf de beslissingen.
- Informeren en luisteren: Wij delen vroegtijdig informatie over onze plannen, projecten of besluiten. Wij houden u op de hoogte, maar u heeft geen directe invloed op de inhoud of uitkomst. Wij luisteren wel naar uw reacties, maar deze zijn niet leidend.

Op dit moment is het de verwachting dat wanneer aan het stedenbouwkundig plan wordt gewerkt, het niveau van participeren een combinatie zal zijn van *informeren, reageren en adviseren*.

3.3 Inloopbijeenkomst in verkenningsfase
Gedurende de verkenningsfase is geparticipeerd op het niveau van informeren, via een inloopbijeenkomst, een nieuwsbrief en de projectwebsite. De participatie is gezamenlijk georganiseerd (gemeente en erfpachter). Voor de inloopbijeenkomst is het uitnodigingsgebied gehanteerd dat eerder (in de consultatieronde) ook door erfpachter is uitgenodigd (5400 brieven), zie de twee afbeeldingen (de rode stippen staan voor de aantallen huishoudens).

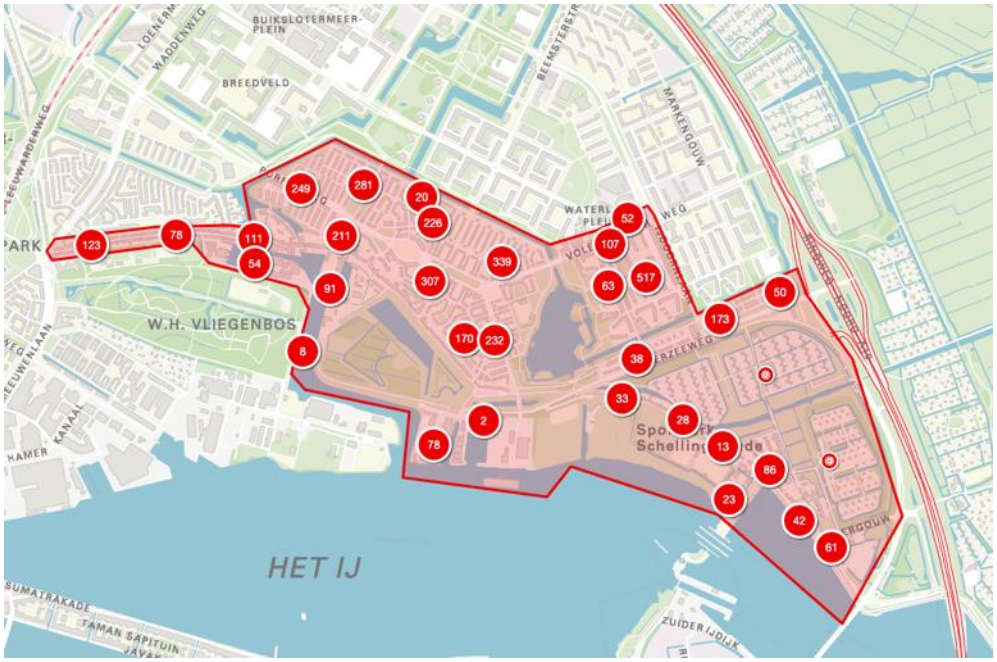

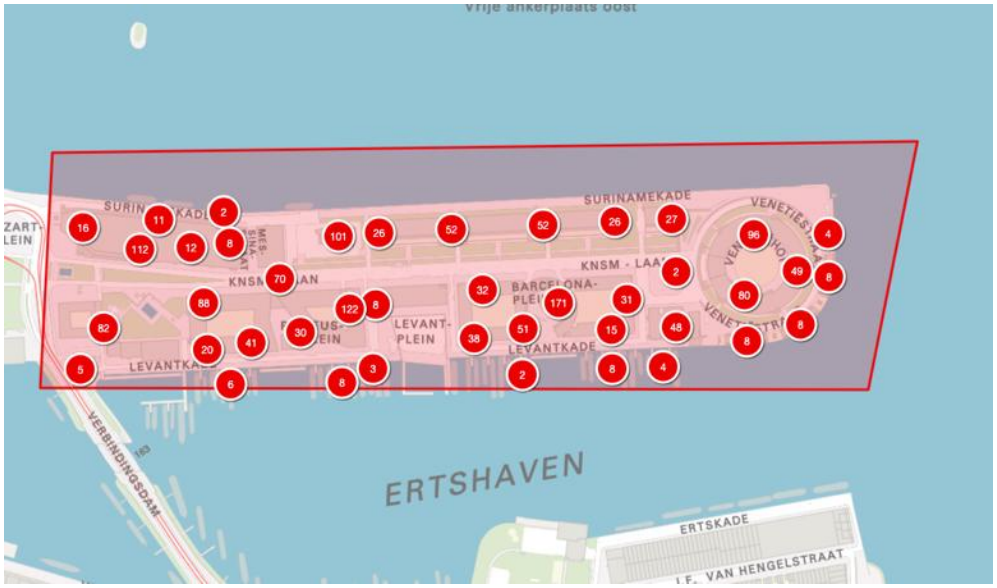

Verspreidingsgebied uitnodiging

Via huis-aan-huis verspreiding van een bewonersbrief is er geïnformeerd over de inloopbijeenkomst. Deze bewonersbrief is ook door erfpachter naar een groep belanghebbenden verzonden die eerder meededen met de consultatie.

Belanghebbenden zijn in deze fase geïnformeerd over;

- Stand van zaken en toelichting komende proces; van verkenningsfase (waarin de principenota wordt vastgesteld) naar ontwerpfase (waarin een stedenbouwkundig plan wordt opgesteld) naar een uiteindelijke aanpassing wijziging van het omgevingsplan.
- Schets op hoofdlijnen van het participatietraject; communicatie en participatie in voornoemd traject: bij wie, waarover, hoe en wanneer kan men meedoen en hoe men tussentijds op de hoogte kan blijven.

De uitkomsten van de inloopbijeenkomst zijn onderstaand opgenomen. De genoemde belangen krijgen een plek in de planvorming van de volgende fase.

<u>Terugkoppeling inloopbijeenkomst 2 juli 2026</u>

Aanleiding en algemene indruk
Op 2 juli 2026 organiseerden de gemeente Amsterdam en erfpachter een openbare inloopbijeenkomst over de mogelijke ontwikkeling van Oranjewerf. Doel was belangstellenden te informeren over de stand van zaken en reacties uit de omgeving op te halen. De bijeenkomst werd bezocht door circa zestig belanghebbenden. De reacties waren uiteenlopend. Er was betrokkenheid bij de toekomst van het gebied en begrip voor de woningbouwopgave, maar ook zorg over de mogelijke gevolgen van een ontwikkeling en over het verdere participatieproces. Veel aanwezigen gaven aan betrokken te willen blijven en behoefte te hebben aan duidelijkheid over de rolverdeling tussen gemeente en initiatiefnemer en de momenten waarop de omgeving invloed kan uitoefenen.

Opgehaalde aandachtspunten

Verkeer, bereikbaarheid en mobiliteit
Verkeer was het meest besproken onderwerp. Aandacht werd gevraagd voor de zorgen rondom de huidige verkeersdruk op de Zuiderzeeweg en omliggende wegen, de bereikbaarheid tijdens evenementen en calamiteiten, het openbaar vervoer, fietsverbindingen en de parkeersituatie rond de sportvelden.
Daarnaast zijn verschillende mogelijke oplossingsrichtingen genoemd, zoals aanpassingen aan de verkeersstructuur, uitbreiding van parkeervoorzieningen, verbetering van het openbaar vervoer en nieuwe verbindingen. Deze suggesties zijn tijdens de bijeenkomst niet inhoudelijk beoordeeld.

Omvang en ruimtelijke kwaliteit
Meerdere aanwezigen vroegen aandacht voor de schaal, bouwhoogte en dichtheid van een eventuele ontwikkeling. Daarbij werd het belang benadrukt van een goede aansluiting op het karakter van Nieuwendam en de buurten in Noord. Veelgenoemde aandachtspunten waren:

- een zorgvuldige overgang tussen bestaande en nieuwe bebouwing;
- behoud en versterking van groen en ecologische waarden;
- aandacht voor uitzicht en leefkwaliteit;
- passende bouwhoogten en dichtheden;
- duurzaam en ecologisch bouwen.

Enkele aanwezigen spraken een voorkeur uit voor een kleinschaliger ontwikkeling en gaven referentiebeelden van ontwikkelingen die volgens hen minder passend zijn.

Woningbouwprogramma
Aanwezigen vroegen aandacht voor woningen voor verschillende doelgroepen, waaronder jongeren, studenten, ouderen en bewoners uit de omgeving. Daarnaast werden vragen gesteld over de verhouding tussen huur en koop, het aandeel sociale woningbouw, betaalbaarheid en mogelijkheden voor doorstroming. De uiteindelijke woningprogrammering is nog niet vastgesteld.

Groen, milieu en uitvoerbaarheid
Er zijn vragen gesteld over bodemkwaliteit, sanering, natuurwaarden, groenbehoud=- en versterking, technische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid. Ook zijn alternatieve locaties en ontsluitingen genoemd. Deze onderwerpen maken, als de planvorming wordt voortgezet, onderdeel uit van de benodigde onderzoeken.

Gembo-terrein
Verschillende aanwezigen vroegen of het Gembo-terrein onderdeel uitmaakt van de ontwikkeling. Op dit moment is dat niet het geval.

Sportvoorzieningen
Er is aandacht gevraagd voor de positie van ASV De Dijk. Daarbij zijn de huisvestingssituatie, de behoefte aan een nieuw of verbeterd clubgebouw en mogelijke aanvullende functies genoemd. Deze signalen worden meegenomen in het vervolgproces.

Participatie en informatievoorziening
Veel aanwezigen benadrukten het belang van een transparant participatieproces. Er is behoefte aan duidelijkheid over:

- De momenten van participatie;
- Onderwerpen waarop invloed mogelijk is;
- De wijze waarop reacties worden meegewogen;

- De terugkoppeling van resultaten.

Daarnaast werd gevraagd om actuele en toegankelijke informatie via een centrale projectpagina, periodieke updates en een duidelijke toelichting op de status van documenten en onderzoeken. De gemeente heeft hiervoor https://www.amsterdam.nl/projecten/oranjewerf/ aangemaakt.

Rollen en verantwoordelijkheden
Tijdens de bijeenkomst bleek dat de rolverdeling tussen de gemeente en erfpachter niet voor iedereen duidelijk is. Erfpachter neemt het initiatief voor de ontwikkeling. De gemeente heeft vanuit haar publiekrechtelijke verantwoordelijkheid een zelfstandige rol bij de beoordeling van plannen, de afweging van publieke belangen en de uiteindelijke besluitvorming. Heldere communicatie over deze verschillende verantwoordelijkheden werd door aanwezigen belangrijk gevonden om het vertrouwen in het proces aan te sterken.

Vervolg
De bijeenkomst heeft waardevolle inzichten opgeleverd in de aandachtspunten die leven in de omgeving. De opgehaalde reacties worden betrokken bij de verdere planvorming, voor zover deze passen binnen de geldende beleidskaders en de nog uit te voeren onderzoeken. In het vervolg staat een transparant proces centraal, met duidelijke communicatie over de voortgang, de rolverdeling en de wijze waarop de omgeving bij de verdere planvorming wordt betrokken.

Besluitvorming en advies stadsdeel
In de verkenningsfase wordt het dagelijks bestuur van stadsdeel Noord in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen op het concept Participatieplan en de concept Principenota. Het stadsdeeladvies wordt aangeboden bij de door het college van B&W vast te stellen Principenota en het Participatieplan. Deze fase wordt afgesloten met een principebesluit van het college van B&W.

3.4 Participatie in ontwerp- en uitvoeringsfase - vaststelling Investeringsnota en Wijziging Omgevingsplan

Na de vaststelling van de Principenota wordt er gewerkt aan een Investeringsnota en een nieuw participatieplan waarin duidelijk wordt wat de ruimte is voor participatie bij het opstellen van het stedenbouwkundig plan. Het stedenbouwkundig plan is onderdeel van de investeringsnota.

In een stedenbouwkundig plan staat onder andere op welke plekken de nieuwe gebouwen komen en aan welke regels deze moeten voldoen zoals hoogte en functies. Met het Stedenbouwkundig Plan wordt voorgesorteerd op de wijziging van het Omgevingsplan, die in de volgende fase in procedure zal worden gebracht. In deze fase zal ruimte gecreëerd worden om de buurt mee te laten doen en dat wordt vastgelegd in een participatieplan. Naar verwachting is het niveau van participatie een combinatie van **informeren, reageren** en **adviseren.**

Participatieverslag ontwerpfase
Van de participatie in de ontwerpfase wordt een verslag (‘participatieverslag ontwerpfase’) opgemaakt, waarin we zullen ingaan op de reacties van omwonenden en andere belanghebbenden. Dit verslag voegen wij bij de Investeringsnota. De beantwoording van de reacties (‘participatieverslag ontwerpfase’) publiceren we op de gemeentelijke website Participatietrajecten | Gemeente Amsterdam.

Inwinnen adviezen
Het stadsdeel/ de stadsdeelcommissie wordt in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen op de beoogde ontwikkeling van de Oranjewerf zoals beschreven in de concept Investeringsnota en het Stedenbouwkundig Plan. Dit is een verplichte stap. De concept Investeringsnota zal dus tezamen met het ‘participatieverslag ontwerpfase’ worden voorgelegd voor advies aan het stadsdeel/ dagelijks

bestuur. Het advies van het stadsdeel wordt aangeboden bij de door de gemeenteraad vast te stellen Investeringsnota.

3.5 Participatie in de uitvoeringsfase

Het investeringsbesluit met het Stedenbouwkundig Plan wordt opgevolgd door een Wijziging Omgevingsplan. De wijziging van het omgevingsplan is een product dat opgesteld wordt door de gemeente. Deze fase wordt afgesloten met een wijzigingsbesluit van de gemeenteraad, waarmee de wijziging van het omgevingsplan wordt vastgesteld.

Informatiebrief (en informatieavond)
Hierbij worden de belanghebbenden geïnformeerd over de terinzagelegging van het ontwerp wijzigingsbesluit. Dit kan met een informatiebrief (en een informatieavond) en het niveau van participatie is hiermee **informeren.** Hierna wordt het ontwerp Wijziging Omgevingsplan ter inzage gelegd voor zienswijzen.

Participatie in uitvoeringsfase
Iedereen kan zienswijzen indienen bij de gemeenteraad. Deze zienswijzen worden beantwoord in een Nota van beantwoording. Het niveau van participatie is hier **reageren.**

Inwinnen adviezen
In deze fase wordt het stadsdeel/ de stadsdeelcommissie niet geraadpleegd voor advies, omdat het stadsdeel al in de eerdere fases advies heeft uitgebracht over de beoogde ontwikkeling. Het niveau van participatie is hier **informeren.**

4. Wie kunnen er meedoen?

Bewoners en ondernemers van de omliggende buurten kunnen meedoen. Voor hen kan de ontwikkeling leiden tot nieuwe buren en een verandering van het uitzicht. Deze groep is erg verschillend in onder andere achtergrond, taal en leeftijd. We gaan extra aandacht geven aan jongeren en bewoners die de Nederlandse taal niet (volledig) machtig zijn zodat we alle betrokkenen uit de omgeving bereiken.

Ook ouderen, bewoners die actief zijn in Groengroepen, en de bewoners van het naastliggende Gembo-terrein en het Schellingwouderpark betrekken we. En uiteraard de bewoners die eerder hebben meegedaan aan de verkenningssessies onder leiding van De Wijde Blik.
Daarnaast verwachten we veel belangstelling voor het project van woningzoekenden. Voor een groot deel wonen deze naar verwachting in Noord, al dan niet in de buurt van de Oranjewerf. Bij de meeste nieuwbouwprojecten is de ervaring dat minstens 50-60% van de nieuwe bewoners uit de omgeving van het nieuwbouwproject komt. Anderen komen van elders uit Amsterdam of daarbuiten.

Om de groepen in Noord te bereiken willen we gebruik maken van de netwerken van maatschappelijke organisaties in de buurt zoals Buurtwerk stichting Doras, Bewonersorganisatie Buuf&Buur, Stichting Zosenerdam, Stichting Noordrust, Red Amsterdam Noord. Daarnaast door het verspreiden van bewoners- en ondernemersbrieven, de projectpagina van de gemeente en ontwikkelaar up to date te houden en bekend te maken bij belanghebbenden. Door nieuws feeds in te zetten via de gemeentelijke websites, buurthuizen te bezoeken of aan te sluiten bij andere bijeenkomsten die georganiseerd worden door raakvlakprojecten. Op de informatiebijeenkomsten worden deelnemers ook gevraagd hoe we hun buurtgenoten goed kunnen bereiken.

We blijven gedurende het hele proces in contact met de omgeving en zorgen ervoor dat we benaderbaar zijn en vragen op korte termijn kunnen beantwoorden of laat weten wanneer we de vraag kunnen beantwoorden. Tijdens de participatie monitoren we of we een diverse groep bereiken. Dat doen we

samen met de gebiedsmakelaar en de omgevingsmanager en participatie experts. We sturen bij in de aanpak als bepaalde groepen ondervertegenwoordigd zijn.

5. Wat staat al vast?

We volgen de participatieverordening van de gemeente Amsterdam (vastgesteld op 21 mei 2024). Dit is een lokale regelgeving die vastlegt hoe inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden betrokken worden bij besluitvormingsprocessen van de gemeente. De verordening beschrijft de kaders voor participatie, zoals:

- Wanneer participatie verplicht is (bijvoorbeeld bij grote ruimtelijke projecten, beleidswijzigingen of vergunningverlening).
- Hoe participatie wordt georganiseerd (bijvoorbeeld via inspraakavonden, digitale platforms, enquêtes of werkgroepen).
- De rol van de gemeente (zoals het bieden van toegankelijke informatie, het faciliteren van dialoog en het verantwoorden van besluiten).
- De rechten en plichten van deelnemers (bijvoorbeeld hoe input wordt meegenomen en teruggekoppeld).
- Ook dient het project zich te houden aan beleidskaders en wet- en regelgeving op gemeentelijk niveau zoals:

Omgevingsvisie 2050 (vastgesteld op 8 juli 2021 en geüpdatet in november 2025). De omgevingsvisie is hét ruimtelijke toekomstplan voor Amsterdam. Bedrijventerreinen zoals de Oranjewerf worden in de Omgevingsvisie gezien als potentiële transformatiegebieden. In de Omgevingsvisie is de Oranjewerf opgenomen als te transformeren locatie en aangewezen als 'gemengde stadsbuurt'. Een levendige wijk met een mix van wonen, werken en voorzieningen. Omgevingsvisie Amsterdam 2050 | Gemeente Amsterdam

Ontwikkelstrategie 2035 (vastgesteld op 27 juni 2024) geeft richting aan de gebiedsontwikkeling van de gemeente Amsterdam en vormt een concrete uitwerking voor een aantal gebiedsontwikkelingsprojecten voor de middellange termijn (tot 2035). Ontwikkelstrategie 2035 - openresearch.amsterdam

Hoofdgroenstructuurbeleid is een planologisch en juridisch instrument om de belangrijkste groengebieden, zoals parken en volkstuinen, te beschermen en te behouden. Het omvat de minimaal benodigde hoeveelheid groen voor recreatie, hittedemping en waterhuishouding. Het gemeentelijk beleid voor de hoofdgroenstructuur is opgenomen in de Structuurvisie Amsterdam 2040 Amsterdam Structuurvisie 2040 - openresearch.amsterdam. De hoofdgroenstructuur omvat de minimaal benodigde hoeveelheid groen die Amsterdam wil borgen, bestaande uit bestaande groengebieden met een wijk overstijgende functie. Daarnaast kan de waarde van een groengebied een reden zijn om het aan de hoofdgroenstructuur toe te voegen. Rondom de Oranjewerf maken het Schellingwouderpark, Rietland en Schellingwouderbreek onderdeel uit van de hoofdgroenstructuur. Deze gronden zijn aangewezen als groentype 'ruigtegebied/ struinnatuur' (het Rietland) en groentype 'stadspark' (Schellingwouderbreek). inleiding_20230202_concept_beleidskader_hoofdgroenstructuur_webversie_incl_amend.pdf

Hoofgroenstructuur rondom Oranjewerf (bron: maps.amsterdam.nl/hoofdgroenstructuur/)Start transformatie

Damen Shiprepair Oranjewerf vertrekt op zijn vroegst begin 2030. Het vertrek van Damen Shiprepair Oranjewerf vormt een belangrijke mijlpaal voor de transformatie van het gebied. Het uitgangspunt is om zo snel mogelijk na het vertrek te starten met de transformatie. Voorbereidende werkzaamheden, zoals planvorming, onderzoeken en besluitvorming, vinden zo veel mogelijk plaats in de periode voorafgaand aan het vertrek van Damen Shiprepair.

6. Wat gebeurt er met uw inbreng? Hoe houden we u op de hoogte?

Zodra er bijeenkomsten zijn geweest zal er een verslag worden opgesteld en worden deze verwerkt in het participatieplan of separaat vastgesteld. Uiteraard koppelen we daarin terug, of via andere bijeenkomsten, welke inbreng we hebben meegekregen en of/waar we dit konden verwerken.

Actuele informatie over het project is te vinden via de gemeentelijke website www.amsterdam.nl/projecten/oranjewerf en via de website van de erfpachter: www.oranjewerf-amsterdam.nl. Hier vinden betrokkenen ook de contactgegevens van gemeente en Erfpachter. Op de projectpagina is ook een link naar de Meedoen -pagina te vinden. Hier staat hoe, waar en wanneer inwoners en organisaties kunnen meedoen, wat de opbrengsten daarvan zijn en wat er met de input gebeurt. Ook dit Participatieplan is via deze pagina beschikbaar. Alle participatieplannen van de gemeente worden gepubliceerd op open.amsterdam.

Voor bijeenkomsten sturen we bij de start van een fase huis-aan-huis-brieven of flyers in het eerder getoonde verspreidingsgebied. Voor vervolgbijeenkomsten houden we digitale middelen aan, zoals de nieuwsbrief van oranjewerf-amsterdam.nl, de gemeentelijke projectpagina, sociale media en lokale media om bepaalde groep en te bereiken, inclusief moeilijk bereikbare doelgroepen. Waar nodig wordt een combinatie van communicatiemiddelen ingezet om maximale betrokkenheid te waarborgen. Alle communicatie vindt plaats onder regie van de communicatieadviseurs namens de gemeente Amsterdam en erfpachter. In nauwe afstemming met de projectorganisatie, stadsdeel Noord, de centrale Stad en andere experts op het gebied van communicatie en participatie. Vanuit de projectpagina wordt te zijner tijd ook verwezen naar ontwikkelingen met raakvlakken, en communicatie richting belanghebbenden wordt waar mogelijk afgestemd met deze raakvlak ontwikkelingen. Het kan zijn dat dit participatieproces anders loopt dan beschreven. Wij informeren u daarover. Kijk voor de actuele informatie en contactgegevens op amsterdam.nl/projecten/oranjewerf.

7. Vooruitblik

De principenota wordt naar verwachting eind 2026 vastgesteld door het college van Burgemeester en wethouders. Naar verwachting wordt de investeringsnota in 2029 vastgesteld (Investeringsbesluit) door de Gemeenteraad. Het ontwerp wijziging omgevingsplan (publiekrechtelijk kader) wordt gelijktijdig met het investeringsbesluit vastgesteld. Hierdoor worden planologische kaders en financiële besluitvorming in samenhang vastgesteld.

Na vaststelling van de het participatieplan wordt er gewerkt aan een vervolg van het participatieplan voor de daaropvolgende fase: de ontwerpfase en de uitvoeringsfase. De planning hiervan is als volgt:

- 2026 – Besluit Principenota (B&W)
- 2027-2028 – Participatietraject ontwerpfase
- 2029 – Investeringsbesluit en Stedenbouwkundig Plan (gemeenteraad) en besluit vrijgave ontwerp wijziging omgevingsplan (B&W)
- 2030 – Vaststelling wijziging omgevingsplan (gemeenteraad)